

DE BOODSCHAP VAN 'PROBLEEMGEDRAG' BIJ DEMENTIE

Hans Siepel. *Stemmen van de ziel – vergeten waarheid van dementie*. Leeuwarden: Elikser, 2016. 193 pagina's. Prijs: € 17,-. ISBN 978-90-8954-001-0.

Een aangrijpend waargebeurd verhaal over een vrouw die tijdens haar dementieproces meer en meer probleemgedrag ontwikkelt, gebaseerd op herbelevingen van een jeugdtrauma. Het benadrukt de patiënt met dementie serieus te blijven nemen en te luisteren naar de betekenis achter uitlatingen en gedrag. Beslist een aanrader voor iedere (huis)arts die werkt met dementiepatiënten.

Politicooloog Hans Siepel beschrijft in zijn boek het laatste levensjaar van zijn moeder. Haar dementie veroorzaakt gaandeweg steeds meer moeilijk gedrag variërend van huilbuien tot woede-uitbarstingen en psychoses. Getriggerd door signalen passend bij een onverwerkt trauma, besluiten Siepel en zijn vader haar bij te staan in haar proces van verwerking en vergeving. Stukje bij beetje komt een verhaal van seksueel misbruik naar boven en lijkt Siepels moeder haar opgekropte emoties te kunnen uiten. Zelfs als ze uiteindelijk wordt opgenomen in een verpleeghuis en uitzonderlijk hoge doseringen medicatie krijgt, laat ze haar mond niet snoeren. Dagenlang blijft

ze dezelfde twee woorden herhalen, tot aan een climax die de mantelzorgers in de verste verte niet hadden voorzien.

Stemmen van de ziel is een emotioneel beschreven en persoonlijk verhaal, maar met een algemene strekking. Het laat treffend zien dat een persoon met dementie soms niet langer in staat is om onderdrukte (traumatische) gevoelens met bewuste denk- en wilskracht te verbergen. Het hele leven zorgvuldig afgedekt, komen deze gevoelens soms in de nevelen van dementie alsnog aan het oppervlakte. 'De ziel spreekt' zoals Siepel het omschrijft.

Hoewel Siepel soms wat hard van leer trekt tegen medici, die volgens hem 'alleen maar pillen aanreiken', schuilt in zijn boek een leerzaam punt voor ons huisartsen. Dementiepatiënten 'hallucineren' of 'hebben probleemgedrag', daarmee is vaak het probleem gedefinieerd en de kous af. Laten we blijven observeren, proberen probleemgedrag te begrijpen en oog hebben voor de levensthema's die erin verborgen liggen. ■

Pim Keurlings

WAARDERING: ●●●●●

Antwoorden kennistoets

1c / 2c / 3c / 4b / 5b / 6c / 7a / 8a

De kennistoets is gebaseerd op: Hendriksen JM, Koster-van Ree M, Morgenstein MJ, Oudega R, Schutgens REG. Diagnostische vertraging bij longembolie. *Huisarts Wet* 2018;61(2):29-32. DOI: 10.1007/s12445-018-0006-6.

En: NHG-werkgroep Diepe veneuze trombose en longembolie. NHG-Standaard Diepe veneuze trombose en longembolie [Tweede partiële herziening]. www.nhg.org

De vragen van deze kennistoets zijn gemaakt door Henk Folkers, werkzaam bij de Huisartsopleiding Nederland. Over vragen en antwoorden wordt niet gecorrespondeerd.

COLOFON

Huisarts en Wetenschap wordt uitgegeven door het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), de wetenschappelijke vereniging van huisartsen. www.henw.org.

Redactie

Ivo Smeele (hoofddirecteur), Lidewij Broekhuizen, Ben Crul, Marianne Dees, Sjoerd Hobma, Victor van der Meer, Bèr Pleumeekers, Nadine Rasenberg, Annet Solle, Wim Verstappen.

Redactiesecretariaat

Henny Helsloot, Susan Umans (bladmanagement), Judith Mulder (webredactie), Steven de Kock, Marjolijn Oosterom, Wouter Scheen (eindredactie), Margot Scheerder, Wendy Westerhof (beeldredactie). Postbus 3231, 3502 GE Utrecht, tel. 030-2823550, redactie@nhg.org

Uitgever

Bohn Stafleu van Loghum, Postbus 246, 3990 GA Houten
Basisvormgeving Frederik Helfrich, Deventer
Auteursinformatie: www.henw.org

Advertentieverkoop

Advertentieverkoop: adverteren@bsl.nl, tel. 030-6383603.
Advertenties behoeven goedkeuring van de redactie.
Inzenden aan: traffic@bsl.nl, tel. 030-6383874.

Abonnementen

H&W verschijnt 12 keer per jaar en wordt verspreid onder de leden van het NHG. Niet-leden kunnen zich abonneren via www.bsl.nl. Abonnementsprijs: (print + online toegang) € 258,00, Online-only abonnement € 154,80. Studenten 50% korting. Abonnementen worden automatisch verlengd tenzij 2 maanden voor de vervaldatum schriftelijk opgezegd. Voorwaarden: www.bsl.nl/klantenservice/abonnementen
Info: Klantenservice, Postbus 246, 3990 GA Houten, tel. 030-6383736.

Voorwaarden

Op leveringen en diensten zijn de bij de Kamer van Koophandel gedeponeerde algemene voorwaarden van Springer Media B.V. van toepassing. Zie www.bsl.nl/voorwaarden.

© 2018
ISSN 0018-7070

 **bohn
stafleu
van loghum**

 mvw
media voor vak
& wetenschap

 nhg